

STAB UTBILDNING

Utredare

Anton Mälberg

BARN- OCH
GRUNDSKOLENÄMNDEN
2024-11-13

Utredning om profilklasser, särskilda inriktningar och insatser för särskilt begåvade och högpresterande elever

Förslag till beslut

1. Barn- och grundskolenämnden beslutar att godkänna rapporten *Utredning om profilklasser, särskilda inriktningar och insatser för särskilt begåvade och högpresterande elever*, daterad den 18 oktober 2024.
2. Barn- och grundskolenämnden beslutar att ansöka om medlemskap i NTA Skolutveckling ekonomisk förening samt ge utbildningschef i uppdrag att underteckna samarbetsavtal med föreningen.

Sammanfattning

I rapporten redogörs för tre uppdrag som rör profilklasser och särskilda inriktningar samt insatser för högpresterande och särskilt begåvade elever. Rapporten beskriver pågående och planerat arbete inom verksamhetsområde utbildning samt redogör för generella förutsättningarna för att starta profilklasser, särskilda inriktningar och spetsutbildning.

Rapporten utmynnar i åtgärder som bedöms vara lämpliga att vidta, bland annat att undersöka konkreta förutsättningarna för att starta profilklasser, framtagande av stödjande material för särskilt begåvade elever samt att ansöka om medlemskap i föreningen NTA (naturvetenskap och teknik för alla) för att kunna arbeta enligt NTA:s skolutvecklingsprogram. Inträdesavgiften för medlemskap i NTA är 15 000 kr, därefter en terminsavgift per deltagande elev. Därtill kommer kostnader för inköp av NTA-lådor och NTA-handledningar som kommunen väljer att använda.

Ärendet

Utredningens uppdrag

I rapporten redogörs för tre uppdrag som på olika sätt behandlar insatser som kan bidra till att ge elever mer utmaningar och stimulans i skolan.

Barn- och grundskolenämnden fattade den 7 februari 2024, § 13, följande beslut:

Barn- och grundskolenämnden uppdrar åt utbildningschef att utreda möjligheten att starta profilklasser eller särskilda inriktningar inom de kommunala grundskolorna. Av utredning ska även framgå vilka profiler eller särskilda inriktningar som skulle kunna vara lämpliga att erbjuda inom den kommunala regin. Utredningen ska omfatta juridiska, ekonomiska och pedagogiska konsekvenser.

I *Politisk inriktning för Täby kommun under mandatperioden 2023–2026* gavs nedan uppdrag:

Högpresterande elever ska stimuleras till nya utmaningar genom samarbete med gymnasieskola, högskola och forskningscentra.

En del av uppdraget i den politiska inriktningen har av verksamhetsområde utbildning getts följande formulering:

Processer och arbetssätt för särskilt begåvade och högpresterande elever ska beskrivas i handbok för elevhälsan, som är under framtagande.

Rapportens innehåll

Rapporten inleds med en beskrivning av högpresterande och särskilt begåvade elever och redogör för pågående och planerat arbete inom verksamhetsområde utbildning med fokus på dessa elevgrupper. Det handlar dels om framtagande av stödjande material som bland annat behandlar anpassningar av undervisningen för elevgrupperna, dels om samarbete med gymnasieskola, högskola och universitet. Därefter följer avsnitt som tar upp spetsutbildning, profilklasser och särskilda inriktningar. Rapporten ger här en generell bild av vilka alternativ som skulle kunna vara lämpliga att införa, men ger inte mer konkreta förslag om exempelvis skolenhet.

Åtgärder

Mot bakgrund av utredningen bedöms följande åtgärder vara lämpliga att vidta inom verksamhetsområde utbildning:

- I samråd med Täbys kommunala grundskolor undersöka konkreta förutsättningarna för att starta profiler inom idrott, svenska, engelska, matematik och samhällskunskap med målet att profiler som bedöms lämpliga ska starta höstterminen 2026. I detta arbete bör även möjligheterna att starta riksrekryterande spetsutbildning beaktas.
- Se över möjligheterna att starta idrottsprofil på någon skolenhet.
- Kommunikationsinsatser för befintliga och för kommande profilklasser för att göra dem kända bland potentiella elever och deras vårdnadshavare.
- Framtagande av stödjande material gällande särskilt begåvade och högpresterande elever. Förutom bland annat vägledning för att identifiera särskilt begåvade elever och anpassa undervisningen kan det även innefatta hur verksamhetsområdet centralt kan stödja kompetensutveckling och utvecklade samarbetsformer inom och mellan skolformer för att stärka möjligheterna för att ge de elever som behöver det mer utmaningar.
- Ansöka om medlemskap i den ekonomiska föreningen NTA skolutveckling och erbjuda fortbildning inom ramen för Täby akademi i NTA-materialet. NTA står för naturvetenskap och teknik för alla och är ett skolutvecklingsprogram med teman som utgår från kursplanerna i ämnena biologi, fysik, kemi, teknik och matematik.

Ekonomiska överväganden

Profilklasser och spetsutbildning innebär merkostnader. Dessa analyseras på en övergripande nivå i utredningen. De ekonomiska förutsättningarna kan dock i hög grad skilja sig åt beroende på skola, vilket behöver undersökas närmare inför ett eventuellt införande av profilklasser eller spetsutbildning.

Inträdesavgiften för medlemskap i NTA är 15 000 kr och betalas som ett engångsbelopp, därefter en terminsavgift per deltagande elev. För närvarande är avgiften 20 kronor per elev och termin. Därtill kommer kostnader för inköp av NTA-lådor och NTA-handledningar som kommunen väljer att använda.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Lillemor Larsson
Chef barn och utbildning

Bilagor

- Utredning om profilklasser, särskilda inriktningar och insatser för särskilt begåvade och högpresterande elever, daterad den 18 oktober 2024

Expedieras

Utredare Anton Mälberg